

Par Ministru kabineta un LPS 2020.gada budžeta un vidēja termiņa budžeta ietvara vienošanās un domstarpību protokola projektu

LPS dome, 07.10.2020.

@PasvaldibuSavieniba

@lps_lv @LPSBrux

@Latvijas Pašvaldību savienība

Protokola projekts

Vienošanas:

- Par IIN ieņēmumu prognozi 2020.gadam un 100% valsts garantijām prognozes izpildei;
- Par iespēju mērķdotāciju pedagogu darba samaksai izmantot pedagogu atlaišanas pabalstu izmaksai
- Par modeļa «nauda seko skolēnam» pilnveidošanu
- Par prasību attiecībā uz telpu platību izglītības iestādēs pārejas perioda pagarināšanu līdz 2023.gadam
- Par minimālo ienākumu atbalsta sistēmas pilnveidošanas plānā ietverto pasākumu īstenošanas secību
- Par GMI līmeni 2020.gadā;
- Par nosacījumiem jauno kadastrālo vērtību izmantošanai NĪN aprēķinam
- Par zaudējumu segšanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem
- Par nosacījumiem pašvaldību valdījumā esošās jūras piekrastes joslas uzskaitēi grāmatvedībā

u.c.

Domstarpības:

- Par pašvaldībām piekrītošo nodokļu ieņēmumu proporciju 19,6% apmērā valsts konsolidētajā kopbudžetā
- Par azartspēļu nodokļa un DRN ieņēmumu pārdali no pašvaldību budžeta uz valsts budžeta
- Par pašvaldību aizņemšanās nosacījumiem
- Par finansējumu pašvaldību ceļiem un ielām
- Par valsts reģionālo un vietējo ceļu sakārtošanas programmu
- Par brīvpusdienām 1.-4.klases skolēniem
- Par visu pirmsskolas pedagogu darba samaksas finansēšanu no valsts budžeta

PROGNOZĒJAMA UN FUNKCIJU VEIKŠANAI UN SAISTĪBU IZPILDEI ATBILSTOŠA IEŅĒMUMU BĀZE

LPS:

- Paredzēt pašvaldībām **stabilu, prognozējamu un funkciju veikšanai un saistību izpildei atbilstošu** ieņēmumu bāzi.
- Nodrošināt, ka pašvaldību budžetu nodokļu ieņēmumi kopā ar speciālo valsts budžeta dotāciju veido **19,6%* no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem**, neieskaitot VSAO iemaksas veselības aprūpes finansēšanai, tādējādi ievērojot **proporcionalitātes principu** starp valsts un pašvaldību finanšu iespējām.

Ministru kabinets:

- Pašvaldībām tiek nodrošināts stabils reģionālā griezumā sabalansēts finansējums, paredzot, ka **speciālā dotācija 2020., 2021. un 2022.gadā nav mazāka kā 148 060 368 euro** pie IIN sadalījuma starp pašvaldību budžetiem un valsts budžetu attiecīgi 80% / 20%.

** Likuma "Par vidēja termiņa budžeta ietvaru 2018., 2019. un 2020. gadam" 17.pants: "Noteikt, ka pašvaldību budžetu nodokļu ieņēmumi kopā ar speciālo dotāciju 2018., 2019. un 2020. gadā ir 19,6% no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem, neieskaitot valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas valsts pamatbudžetā veselības aprūpes finansēšanai."*

*Prognozējama un funkciju veikšanai un saistību izpildei
atbilstoša pašvaldību ieņēmumu bāze*

**Ievērot proporcionalitātes principu starp valsts un pašvaldību finanšu
iespējām ir būtiski,**

- 1) jo tiek īstenota nodokļu reforma, kas uzsākta 2018.gadā un kas galvenokārt attiecas uz pašvaldību galveno nodokļu ieņēmumu avotu – IIN;
- 2) jo valsts fiskālā telpa tiek palielināta uz pašvaldību budžetu rēķina;
- 3) jo tiek plānota jauna nodokļu reforma, kas arī, pēc pieejamās informācijas, galvenokārt būs vērsta uz izmaiņām galvenajos pašvaldību nodokļu ieņēmumu avotos – IIN un NĪN.

Budžets 2020. No pašvaldībām izņem resursus, lai valsts varētu tērēt vairāk

Valdības atbalstīto pasākumu fiskālā ietekme

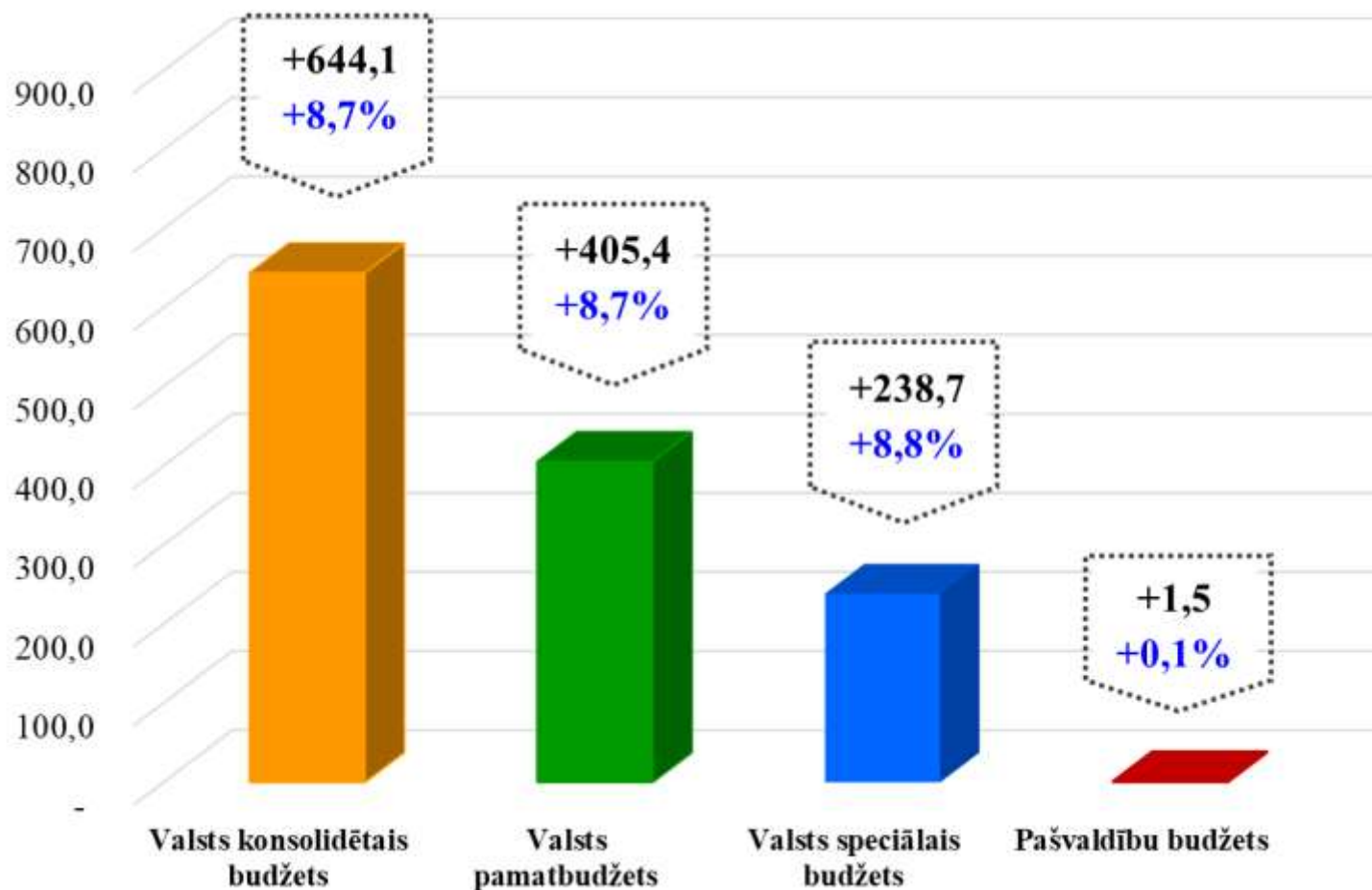
uz pašvaldību budžetu 2020.gadā: **~ -170 milj. euro***

**Nav iekļauti pasākumi, kas paredz Satiksmes ministrijas īstenotajiem projektiem pārdalīt Rīgas pilsētas pašvaldībai paredzēto Kohēzijas fonda finansējumu*

-80,7 milj. euro	Valsts budžeta speciālās dotācijas pašvaldībām samazināšana
-38,0 milj. euro	Rīgas pilsētas pašvaldības budžeta samazinājums saistībā ar «Rīgas satiksmi»
-28,0 milj. euro	IIN ieņēmumu samazinājums saistībā ar max diferencētā neapliekamā minimuma paaugstināšanu
-5,4 milj. euro	DRN ieņēmumu pārdale par labu valsts budžetam
-5,1 milj. euro	Azartspēļu nodokļa ieņēmumu pārdale par labu valsts budžetam (pašvaldībām: 10%)
-9,8 milj. euro	1.-4.klases izglītojamo brīvpusdienu finansēšanas obligātais pienākums pašvaldībām

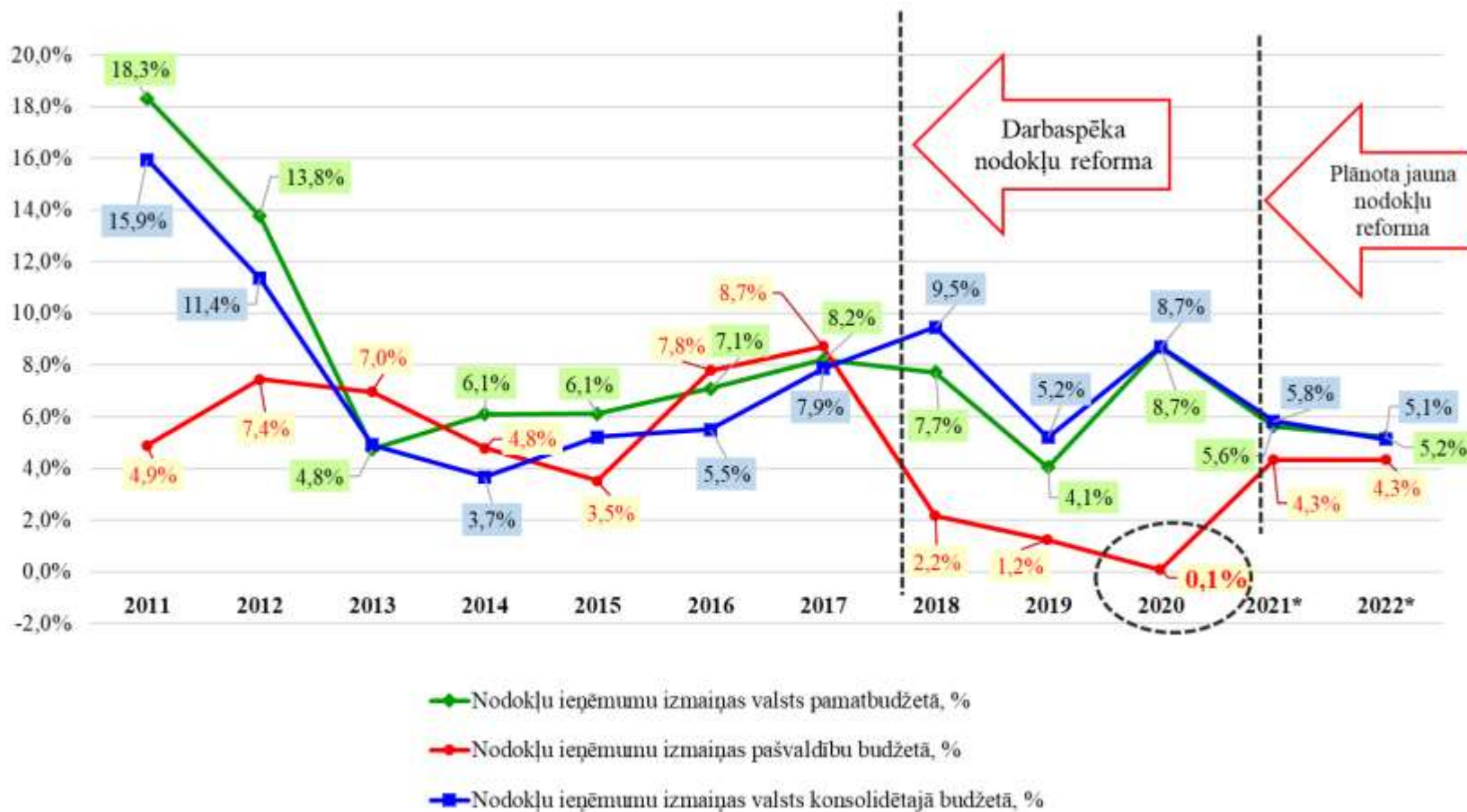

*Nodokļu ieņēmumu izmaiņas
2020.gadā salīdzinājumā ar 2019.gadu (budžets), milj. euro*

*2020.gadā nodokļu ieņēmumi valsts konsolidētajā budžetā
palielināsies par 8,7%, pašvaldību budžetā – par 0,1%*

Nodokļu ieņēmumu izmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu, %

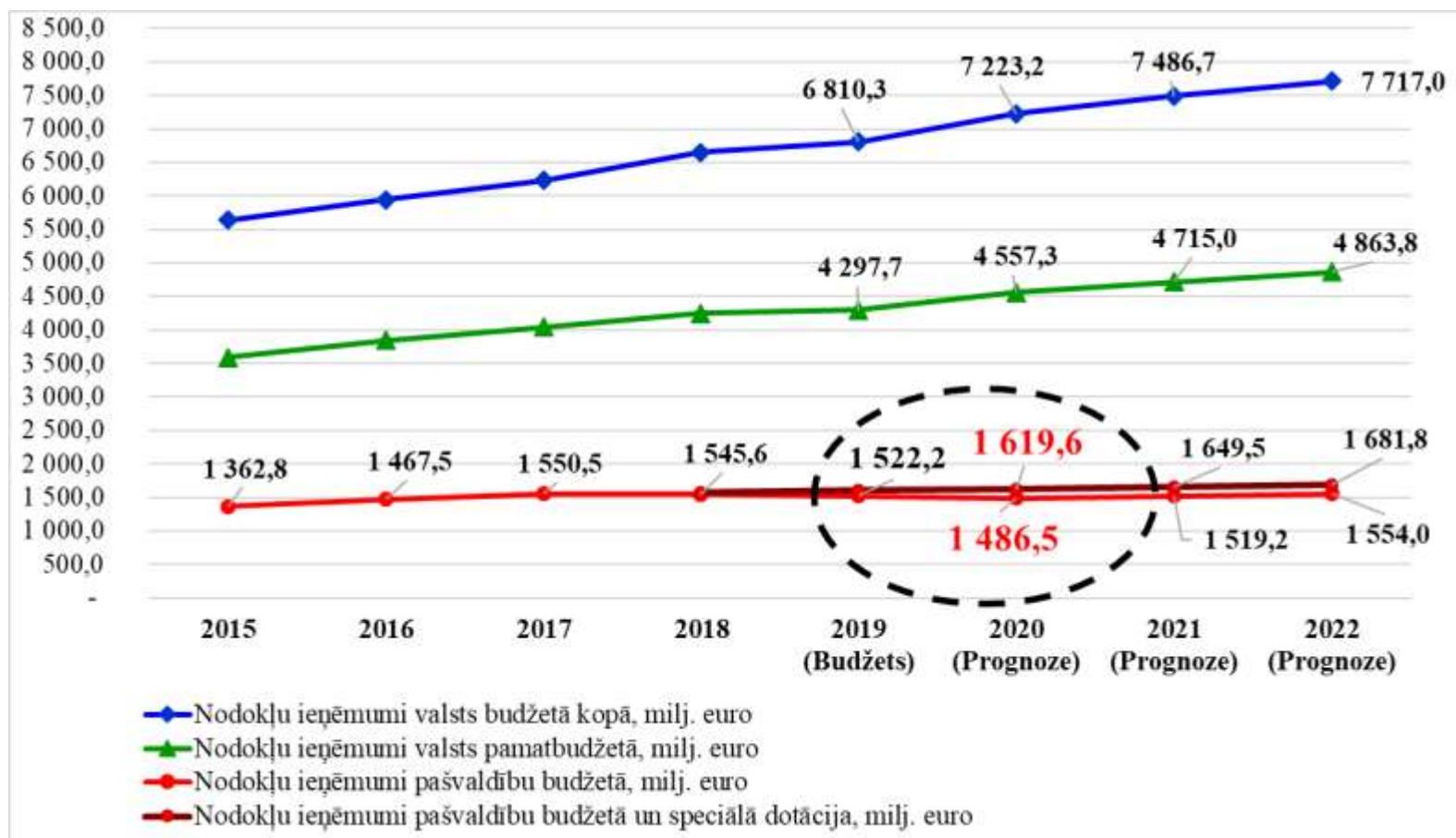

2020.gadā nodokļu ieņēmumu pieaugums pašvaldību budžetā plānots **MAZĀKS PAR INFLĀCIJAS PIEAUGUMU**

Nodokļi pašvaldību budžetā: **+0,1%**, inflācijas prognoze: **+2,5%**

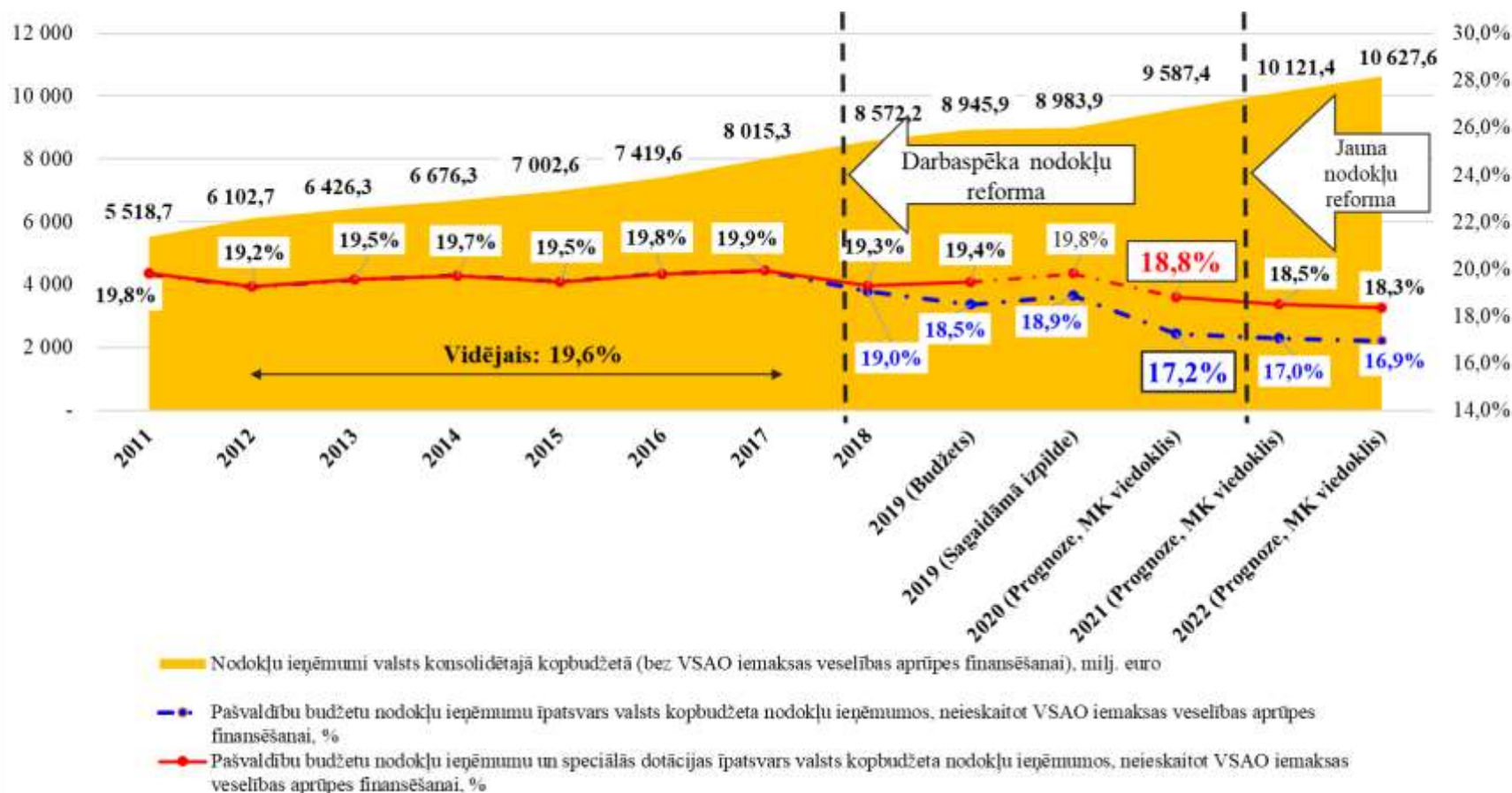
Nodokļi un speciālā dotācija pašvaldību budžetā: **+3,6%**

Nodokļu ieņēmumi valsts un pašvaldību budžetos 2015.gada cenās (2015=100%), milj. euro

*Pašvaldību nodokļu ieņēmumu un speciālās dotācijas īpatsvars
nodokļu ieņēmumos valsts konsolidētajā kopbudžetā
2020.gadā būs zemākais kopš 2007.gada*

*Nodokļu ieņēmumi un
valsts budžeta speciālā dotācija pašvaldībām 2020.gadā*

MK viedoklis	LPS viedoklis
Valsts budžeta speciālā dotācija: 148,1 milj. euro	Nodokļu ieņēmumi un speciālā dotācija: 19,6% no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem (bez t.s. veselības nodokļa)
↓	↓
Nodokļu ieņēmumi un speciālā dotācija: 18,8% no kopbudžeta nodokļu ieņēmumiem (bez t.s. veselības nodokļa)	Valsts budžeta speciālā dotācija: 225,4 milj. euro
IIN un speciālā dotācija: 1 554,7 milj. euro	IIN un speciālā dotācija: 1 632,1 milj. euro
	+77,4 milj. euro

Paredzamība pašvaldību aizņemšanās nosacījumos vismaz vidējā termiņā

LPS vidējā termiņā:

- Pašvaldību pieprasījumam atbilstošs aizņēmumu kopējais palielinājums
- Lai pašvaldībām aizņemšanās nosacījumi būtu stabili vismaz vidējā termiņā, saglabāt pašvaldību aizņemšanās pamatprincipus, par kuriem 2019.gadā tika panākta vienošanās starp pašvaldībām un valdību.

Ministru kabinets vidējā termiņā:

- Kā galveno pašvaldību aizņēmumu prioritāti 2020.-2022.gadam noteikt aizņēmumus ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības finansēto projektu īstenošanai ar aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopējo apmēru.
- 2020.-2022.gadā noteiktā pašvaldību aizņēmumu kopējā palielinājuma ietvaros pašvaldībām tiek nodrošināta piešķirto vidējā termiņa aizdevumu izmaksa atbilstoši aizdevumu līgumos noteiktajiem nosacījumiem.

LPS:

Pašvaldību aizņēmšanās nosacījumi 2020.gadā

- Palielināt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu, lai nodrošinātu iespēju operatīvi varētu saņemt aizņēmumus.
- Ierobežotu aizņēmumu resursu situācijā prioritāri paredzēt aizņēmumus:
 - 1) ES un citas ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu attiecināmajām izmaksām un **tai neattiecināmo izmaksu daļai, kas saistīta ar projekta īstenošanu un projekta mērķa (mērķu) sasniegšanu;**
 - 2) Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta līdzfinansēto projektu īstenošanai, kuros aizņēmuma apmērs neattiecināmajām izmaksām nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopsummu;
 - 3) valsts nozīmes sporta, aizsardzības infrastruktūras attīstības projektu īstenošanai, kuri tiek realizēti ar valsts budžeta līdzfinansējumu;
 - 4) avārijas situācijas novēršanai izglītības iestāžu ēkās un citās pašvaldību publiskajās ēkās, ja ir sniegts valsts institūcijas atzinums par ēkas neatbilstību Būvniecības likuma 9. pantā noteiktajām būtiskajām prasībām;**
 - 5) ar 10% pašvaldības budžeta līdzfinansējumu **izglītības infrastruktūras projektiem,** kas risina vietu trūkumu izglītības iestādēs, tai skaitā pirmskolas izglītības iestādēs;
 - 6) ar 25% pašvaldības budžeta līdzfinansējumu **infrastruktūras projektiem, bez kuru īstenošanas pašvaldībai nav iespējams nodrošināt funkcijas (pakalpojuma) izpildi.**

Pašvaldību aizņemšanās nosacījumi 2020.gadā

Ministru kabinets:

- Kā **galveno** pašvaldību aizņēmumu **prioritāti** 2020.gadam noteikt aizņēmumus **ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības un Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta** līdzfinansēto projektu īstenošanu ar **aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopējo apmēru.**
- Pašvaldību aizņēmumu pieprasījumi tiek nodrošināti 2020.gadā noteiktā pašvaldību aizņēmumu kopējā palielinājuma ietvaros.
- Ja 2020.gadā tiek rasta iespēja papildus palielināt pašvaldību aizņēmumu kopējo pieļaujamo palielinājumu, tad kā demogrāfijas pasākumu nodrošināšanai šī papildu resursu ietvaros **noteikt aizņēmumus jaunas pirmsskolas izglītības iestādes būvniecībai vai esošas pirmsskolas izglītības iestādes paplašināšanai, lai mazinātu pašvaldībā reģistrēto bērnu rindu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs ar pašvaldības budžeta līdzfinansējumu ne mazāk kā 25% un VARAM pozitīvu atzinumu atbilstoši Ministru kabinetā apstiprinātiem projekta atlases un vērtēšanas kritērijiem.**

Aizņēmumi 2020.gadā. Iespējamais kompromiss

- 1) 2020.gadā paredzēt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu tādā apmērā, lai nodrošinātu aizņēmumus ES un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības un Emisijas kvotu izsolīšanas instrumenta līdzfinansēto projektu īstenošanai ar aizņēmuma apmēru, kas nepārsniedz projekta attiecināmo izmaksu kopējo apmēru.
- 2) 2020.gadā noteiktā pašvaldību aizņēmumu kopējā palielinājuma ietvaros pašvaldībām tiek nodrošināta piešķirto vidējā termiņa aizdevumu izmaksa atbilstoši aizdevumu līgumos noteiktajiem nosacījumiem.
- 3) 2020.gadā papildus palielināt pašvaldību aizņēmumu kopējo palielinājumu saistībā ar demogrāfijas veicinošu pasākumu īstenošanu, nodrošinot aizņēmumus jaunu pirmsskolas izglītības iestāžu būvniecībai vai esošu pirmsskolas izglītības iestāžu **paplašināšanai**, lai mazinātu pašvaldībā reģistrēto bērnu rindu uz vietām pirmsskolas izglītības iestādēs ar pašvaldības budžeta līdzfinansējumu ne mazāk kā **10%** un VARAM pozitīvu atzinumu atbilstoši Ministru kabinetā apstiprinātiem projekta atlases un vērtēšanas kritērijiem.
- 4) Paredzēt iespēju saņemt aizņēmumus avārijas / ārkārtas situācijas novēršanas risināšanai;
- 5) 2020.gadā pašvaldību sniegto galvojumu un citu ilgtermiņa saistību uzņemšanās nosacījumi netiek mainīti.

Brīvpusdienas 1.-4.klases izglītojamajiem

LPS:

- Nosakot pašvaldībām jaunu autonomo funkciju – nodrošināt brīvpusdienas 1.-4.klases skolēniem, atbilstoši likumam “Par pašvaldībām” šīs funkcijas realizācijai pašvaldībām **noteikt papildu finansēšanas avotu vai novirzīt atbilstošus valsts budžeta līdzekļus.**

Ministru kabinets:

- IZM sagatavos un iesniegs izskatīšanai Ministru kabinetā 2020.gada budžeta likumprojektu paketē grozījumus Bērnu tiesību aizsardzības likumā, paredzot valsts un pašvaldību līdzdalību brīvpusdienu nodrošināšanā 1.-4.klases izglītojamajiem no 2020.gada 1.janvāra un grozījumus Izglītības likumā, **paredzot, ka no 2020.gada 1.janvāra pašvaldības piedalās brīvpusdienu nodrošināšanā 1.-4.klases izglītojamajiem savu budžetu ietvaros vismaz tādā apmērā kā valsts.**

Pakāpeniski nodrošināt visu pirmsskolas pedagogu darba samaksu no valsts budžeta

LPS:

- Pakāpeniski nodrošināt valsts budžeta finansējumu visu pirmsskolas izglītības iestāžu pedagogu darba samaksai bērnu no 1,5 gadu vecuma izglītošanā nodarbinātajiem pedagogiem:
 - 1) no 2021.gada – pedagogiem, kas strādā ar 3 – 4 gadu vecuma bērniem;
 - 2) no 2022.gada – pedagogiem, kas strādā ar bērniem vecumā no 1,5 gadiem līdz 2 gadiem.

Ministru kabinets:

- Valdības rīcības plāna Deklarācijas par Artura Krišjāņa Kariņa vadītā Ministru kabineta iecerēto darbību (apstiprināts ar Ministru kabineta 2019.gada 7.maija. rīkojumu Nr.210) īstenošanai 127.1.pasākumam paredz, ka IZM līdz 2022.gada 30.oktobrim sagatavo piedāvājumu pakāpeniskai pārejai uz pirmsskolas pedagogu atalgojuma finansēšanu no valsts budžeta administratīvi teritoriālās reformas virzības ietvaros.

Mērķdotācija pašvaldību autoceļiem un ielām 2020.gadā

LPS:

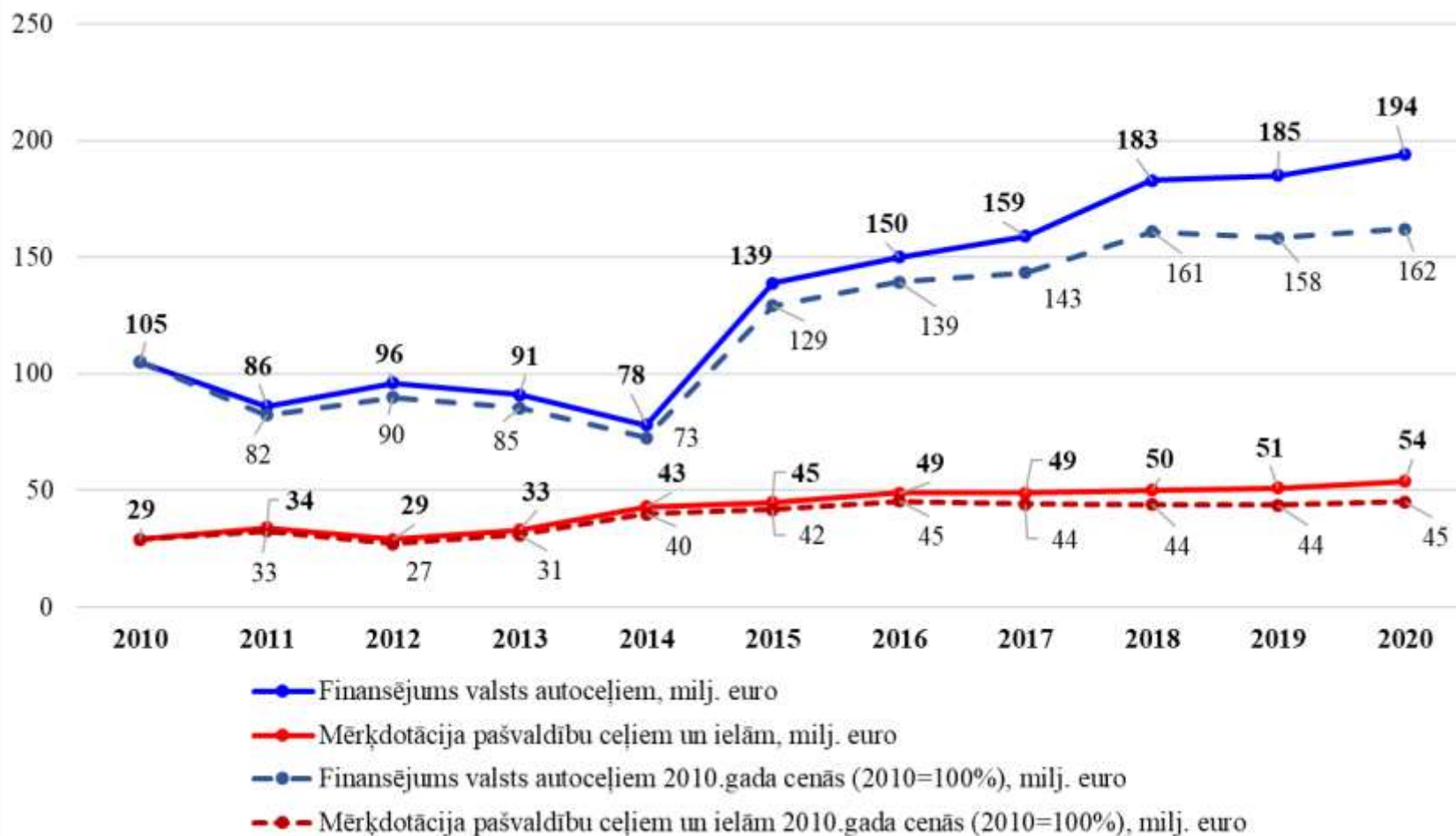
- Paredzēt mērķdotāciju pašvaldību autoceļiem (ielām) **72,8 milj. euro** apmērā;
- Valsts vietējiem (grants) autoceļiem nodrošināt finansējumu ne mazāk kā **18,6 milj. euro** apmērā.

Ministru kabinets:

- Mērķdotācijai pašvaldību autoceļiem (ielām) plānota **53,8 milj. euro** apmērā.
- Valsts vietējo autoceļu atjaunošanai ieplānotais finansējums: **16,9 milj. euro**.

Finansējums pašvaldību ceļiem un ielām 2010.gada cenās (2010=100%), milj. euro

Valsts reģionālo un vietējo ceļu sakārtošanas programma 2020.–2027.gadam

LPS:

- Satiksmes ministrijai vienlaikus ar 2020.gada valsts budžeta likuma projektu:
 - 1) iesniegt valdībā apstiprināšanai valsts reģionālo un vietējo ceļu sakārtošanas programmu 2020.–2027.gadam;**
 - 2) sagatavot nepieciešamos grozījumus normatīvajos aktos, lai aktualizētu valsts ceļu dalījumu reģionālajos un vietējos autoceļos.

Ministru kabinets:

- Valsts autoceļu tīkla sakārtošanu un attīstību nosaka valsts politikas plānošanas dokumenti. Valsts autoceļu sakārtošanas darbi tiek plānoti atbilstoši piešķirtajam valsts budžeta programmas “Valsts autoceļu fonds” finansējumam atbilstoši valsts budžeta likumā noteiktajam.
- Satiksmes ministrija līdz 2019.gada 30.decembrim plāno izstrādāt informatīvo ziņojumu par esošo ceļu tīkla izvērtējumu.

*Priekšlikums vienošanās precizēšanai: par grozījumiem MK
27.12.2002. noteikumos Nr.610 un MK 17.09.2013. noteikumos Nr.890*

Puses vienojas:

Veselības ministrija sagatavos grozījumus

- Ministru kabineta 27.12.2002. noteikumos Nr.610 „Higiēnas prasības izglītības iestādēm, kas īsteno vispārējās pamatizglītības, vispārējās vidējās izglītības, profesionālās pamatizglītības, arodizglītības vai profesionālās vidējās izglītības programmas” un
- Ministru kabineta 17.09.2013. noteikumos Nr.890 “Higiēnas prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un izglītības iestādēm, kas īsteno pirmsskolas izglītības programmu”,

paredzot pagarināt pārejas periodu prasību izglītības iestāžu telpu platībai ieviešanai līdz 2023.gada 1.septembrim, lai saskaņotu prasības izglītības iestāžu telpu platībai, **telpu un aprīkojuma nodrošināšanai** ar izglītības un administratīvi teritoriālās reformas norisi.

Paldies par uzmanību!